

รายงานสรุปผลการตรวจสอบภายในภาพรวมของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ไตรมาสที่ ๓ (เมษายน - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙)

หลักการและเหตุผล

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน โดยกำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี และดำเนินการตรวจสอบให้เป็นไปตามแผน รวมทั้งจัดทำรายงานผลการตรวจสอบต่อหน้าหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการตรวจสอบภายในตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตณ.) สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ได้กำหนดกิจกรรม “การจัดทำรายงานผลการตรวจสอบภายในภาพรวมของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์” ไว้ในแผนการตรวจสอบประจำปี และได้รับอนุมัติปรับปรุงแผนจากปลัดกระทรวงพาณิชย์ให้ดำเนินการตามแผนเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๙

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบภาพรวมของข้อสังเกต ข้อบกพร่อง ในการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ รวมถึงประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุง
๒. เพื่อให้ทราบว่าการปฏิบัติราชการและการดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องหรือไม่
๓. เพื่อให้ทราบว่าระบบควบคุมภายในที่จัดวางไว้ มีความเหมาะสมและเพียงพอที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของส่วนราชการ

ขอบเขตการตรวจสอบ

๑. สอบทานรายงานการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในที่ได้ดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้ทราบข้อสังเกต ข้อบกพร่องของการดำเนินงานที่ต้องปรับปรุงแก้ไข
๒. จากผลการดำเนินการตามแผนการตรวจสอบของกลุ่มตรวจสอบภายใน รอบระยะเวลาดำเนินการระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๙

สรุปผลการตรวจสอบภายใน

กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตณ.) ขอสรุปผลการตรวจสอบที่สำคัญในภาพรวมของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ตามแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ไตรมาสที่ ๓ (๑ เมษายน - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙) ดังนี้

๑. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

๑.๑ เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑,๗๓๖.๕๐๒๗ ล้านบาท ภาพรวมการเบิกจ่ายงบประมาณ ไตรมาสที่ ๓ มีผลการเบิกจ่าย จำนวน ๑,๒๗๔.๘๒๙๙ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๗๓.๔๑ ต่ำกว่าเป้าหมาย ร้อยละ ๒.๕๙ (เป้าหมาย ร้อยละ ๗๖) แยกเป็น

- รายจ่ายประจำ ได้รับจัดสรรฯ จำนวน ๑,๕๒๐.๒๐๓๗ ล้านบาท เบิกจ่าย ๑,๑๔๕.๐๘๖๖ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๗๕.๓๒ ต่ำกว่าเป้าหมาย ร้อยละ ๗.๖๘ (เป้าหมาย ร้อยละ ๘๓)

- รายจ่ายลงทุน ได้รับจัดสรรฯ จำนวน ๒๑๖.๒๙๙๐ ล้านบาท เบิกจ่าย ๑๒๙.๗๔๓๒ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๕๙.๙๘ สูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ ๔.๙๘ (เป้าหมาย ร้อยละ ๕๕)

๑.๒ เงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รอบ ๙ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๘ - มิถุนายน ๒๕๖๙) ได้รับเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีฯ จำนวน ๑๑๙.๑๕๗๖ ล้านบาท มีผลเบิกจ่าย จำนวน ๑๑๕.๒๗๑๒ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๙๖.๗๔ แยกเป็น

- รายจ่ายประจำ ได้รับกันเงินไว้ จำนวน ๒๒.๕๙๔๕ ล้านบาท เบิกจ่าย จำนวน ๒๒.๕๙๔๕ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐.๐๐

- รายจ่ายลงทุน ได้รับกันเงินไว้ จำนวน ๙๕.๕๖๓๐ ล้านบาท เบิกจ่าย ๙๒.๖๗๖๖ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๙๕.๙๘

๒. การตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด (สพจ.) จำนวน ๗๖ จังหวัด ส่วนใหญ่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีเพียงบางประเด็นที่ต้องปรับปรุง ดังนี้

๓.๑ เงินฝากธนาคาร (เงินงบประมาณ) เช่น ไม่สามารถตรวจสอบสาเหตุของผลต่างคงค้างของรายการจ่ายในแต่ละเดือนได้ มียอดคงเหลือในบัญชีคงค้างรอการตรวจสอบหรือเงินที่ไม่ทราบแหล่งที่มา มียอดคงเหลือในบัญชีที่ไม่ทราบที่มา มีรายการเบิกเงินสูงกว่าหลักฐานการโอนจ่าย และจัดทำรายงานงบทะทบยอดไม่ถูกต้อง เป็นต้น

๓.๒ การเข้าเครื่องถ่ายเอกสาร มีบางขั้นตอนยังดำเนินการไม่ถูกต้อง ดังนี้

- การขออนุมัติในหลักการ/ดำเนินการ เช่น ระบุขอจ้างผู้ให้เช่ารายเดิม
- การแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบกำหนดร่างขอบเขตของงาน (TOR) ไม่ถูกต้อง เช่น กำหนดผู้รับผิดชอบในรายงานขอเช่า
 - การจัดทำขอบเขตงานจ้าง (TOR) ตามแนวทางปฏิบัติของกรมบัญชีกลางมีสาระสำคัญไม่ครบถ้วน เช่น ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ ไม่ได้กำหนดอัตราค่าปรับ การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) ไม่ชัดเจน และกำหนดเพียงรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุทำให้ TOR ไม่รัดกุม
 - ราคากลางและแหล่งที่มาของราคากลาง เพื่อใช้เป็นหลักฐานสำหรับเปรียบเทียบราคาของผู้ยื่นข้อเสนอไม่ถูกต้อง เช่น ไม่จัดทำรายละเอียดข้อมูลราคากลาง และกำหนดแหล่งที่มาของราคากลางไม่ถูกต้อง
 - การจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้าง มีเพียงบางรายการระบุรายละเอียดไม่ครบถ้วน เช่น ไม่ระบุแหล่งที่มาของราคากลาง ไม่ระบุวงเงินราคากลางที่จะเช่า และไม่ระบุแหล่งเงินงบประมาณที่ใช้เช่า
 - รายงานผลการพิจารณา เช่น จัดทำรายละเอียดไม่ครบถ้วน
 - การทำสัญญาเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร ส่วนใหญ่จัดทำสัญญาแบบลดรูป ซึ่งใบสั่งจ้างยังไม่ปรับเปลี่ยนข้อความให้สอดคล้องกับงานเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร
 - การจัดทำแบบการตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงานถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองานซื้องานจ้างตามแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เช่น จัดทำไม่เป็นไปตามแนวทางไปตามแนวทางที่กำหนด และมีเพียงบางส่วนที่ไม่ได้จัดทำ

๓.๓ สวัสดิการสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ พบว่า การขอยืมเงินและหักล้างเงินยืมคำรับรองในการเดินทางไปราชการ ปรากฏเอกสารประกอบบางรายการไม่ถูกต้อง บางฉบับยังไม่ได้รับการอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการ การเบิกจ่ายค่าชดเชยเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาว) มีการเบิกจ่ายเงินเกินสิทธิ การเบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด การบันทึกรายการงบทดลองมีบางรายการบันทึกผิดพลาด และการจัดทำบัญชีและรายงานงบการเงิน ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๘ พบว่า บันทึกบัญชีต่ำกว่าข้อเท็จจริงเนื่องจากบัญชีลูกหนี้เงินยืมยังไม่ได้ส่งหักล้างเงินยืมแต่แสดงรายการหักล้างเงินยืมแล้ว

๓.๔ โครงการตลาดนัดสวัสดิการกระทรวงพาณิชย์ พบว่า เอกสารประกอบการนำส่งเงินในเดือน มกราคม ๒๕๖๘ ไม่ครบถ้วนบางรายการ การนำส่งเงินพร้อมเอกสารการรับเงินส่วนใหญ่ดำเนินการยังไม่เป็นตามที่ระเบียบกำหนดที่ให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับเงินต้องนำส่งเงินพร้อมเอกสารการรับเงินส่งให้อนุกรรมการและเลขานุการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายภายในวันที่รับเงิน หรือภายในวันทำการถัดไป รวมถึงการนำส่งรายได้ (ค่าเช่าเดินท์) บางรายการที่นำฝากเงินเกิน ๑ เดือน ซึ่งอาจส่งผลให้การบริหารจัดการเงินรายได้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๔. การปฏิบัติตามมาตรการแก้ไขปัญหานี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระของส่วนราชการ

การใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ไตรมาสที่ ๒ (เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๙) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ สรุปได้ว่า ทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ไม่มีหนี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระ โดยมีผลการใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคทุกรายการรวม ๔,๘๙๐,๙๐๐.๒๙ บาท มีการใช้จ่ายค่าไฟฟ้าสูงสุด เป็นเงินจำนวน ๔,๒๙๐,๐๖๗.๖๓ บาท คิดเป็น ร้อยละ ๘๗.๗๒ รองลงมาเป็นค่าโทรศัพท์ (สำนักงาน) เป็นเงินจำนวน ๓๑๖,๕๑๔.๘๐ บาท คิดเป็น ร้อยละ ๖.๔๗ และค่าน้ำประปา เป็นเงินจำนวน ๒๘๔,๓๑๗.๘๖ บาท คิดเป็น ร้อยละ ๕.๘๑ ตามลำดับ และอีก ๑๔ หน่วยงาน ยังไม่ได้รับใบแจ้งหนี้ค่าโทรศัพท์ (สำนักงาน) ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๖๙ จึงไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายในไตรมาสที่กำหนด ทั้งนี้ ได้กำชับหน่วยเบิกจ่าย เมื่อได้รับใบแจ้งหนี้แล้วให้ดำเนินการเบิกจ่ายค่าสาธารณูปโภคให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ กตн. ได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับตรวจ รวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในการดำเนินงานให้ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ มติ ครม. และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงให้คำปรึกษาและติดตามการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มตรวจสอบภายใน
สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
กรกฎาคม ๒๕๖๙